

Obsah

Motto	7
Úvod	8
Předmluva jako shrnutí	9
1. Východiska	11
1.1 Ekonomové a právníci, rakouská škola a schizma obce ekonomů	12
1.2 Jak chápat výchozí situaci	17
1.2.1 Varianta první	17
1.2.2 Varianta druhá	18
1.3 Privatizace se v Československu musela lišit od privatizace ve vyspělých státech	19
1.4 Jak vznikala strategie privatizace	21
1.5 Modifikace základní strategické úvahy	23
2. Rizika privatizace	25
2.1 Rizika chybné koncepce transformace	25
2.2 Rizika z nepevné teorie práva	28
2.3 Riziko nedostatečného vynucování práva	30
2.4 Riziko falešných očekávání	32
2.5 Touha médií po aférách	33
2.6 Špinavé peníze	33
2.7 Údolí smrti	34
3. Malá privatizace	36
3.1 Malá privatizace se vztahovala k věcem ve vlastnictví státu, k nimž měly právo hospodaření státní podniky, rozpočtové organizace a národní výbory	38
3.2 Z převodu byly vyloučeny věci, které sloužily zemědělské výrobě	38
3.3 Z převodu byly vyloučeny věci, které se měly stát předmětem restituce	38
3.4 Výkonným orgánem malé privatizace byly okresní privatizační komise jmenované, řízené a kontrolované ministerstvem privatizace	39
3.5 Pojem „provozní jednotka“ byl definován s náležitou volností	39
3.6 Cizí státní příslušníci byli z účasti na malé privatizaci vyloučeni v prvním kole	40
3.7 Jedinou metodou převodu majetku byla veřejná dražba	40
3.8 Maloprivatizační zákony obsahovaly ustanovení zabraňující střetu zájmů	40
3.9 Kupní cena se skládala z ceny vydražených věcí a z ceny zásob	40
3.10 Ve vymezených případech byla možná tzv. holandská dražba	41

3.11	Majitelé nemovitostí měli povinnost poskytnout vydražitelům dvouletý nájem	41
3.12	První novela maloprivatizačních zákonů reagovala na chování státních organizací	42
3.13	Vydražitel měl povinnost do sedmi dnů od dražby pokračovat v prodeji potravin	42
3.14	Státní organizace měly informační povinnost	42
3.15	Ministerstva měla povinnost navrhnout „rozebrané“ státní podniky do likvidace	43
3.16	Příjmy z malé privatizace se soustřeďovaly na zvláštním účtu.	43
3.17	Výsledky malé privatizace	44
3.18	Příjmy z malé privatizace posloužily vesměs dobrým účelům.	44
4.	Privatizační politika vlády České republiky k velké privatizaci.	46
5.	Velká privatizace	60
5.1	Postup velké privatizace určovaly technické požadavky kupónové privatizace.	61
5.2	Čtyři seznamy pokryly veškerý majetek státu a první dva definovaly dvě privatizační vlny	61
5.3	Ústředním dokumentem velké privatizace byl privatizační projekt	63
5.4	Příchod zahraničního kapitálu	64
5.5	Privatizace a restituce nezemědělského majetku byly od počátku legislativně a procesně propojeny.	65
5.6	Konflikt mezi malou a velkou privatizací	66
5.7	Ministerstvo privatizace bylo v hierarchii kompetencí postaveno výše než odvětvová ministerstva	67
5.8	Ani ministerstvo privatizace nemělo plnou důvěru zákonodárce.	68
5.9	Zvláštní správní režim pro ministerstvo privatizace	69
5.10	Namáhavá obrana proti divoké privatizaci	70
5.11	Zaměstnancké akcie nesly zprvu chybnou genetickou informaci	71
6.	Příprava a průběh kupónové privatizace jako dominantní metody velké privatizace	73
6.1	Obrysy kupónové privatizace	73
6.2	Poptávková a nabídková strana kupónové privatizace	73
6.3	Dělba práce ve dvoučlenné federaci	74
6.4	Nabídka první vlny kupónové privatizace se skládala z českého a slovenského majetku v poměru 2,29 : 1	74
6.5	Vedlejší produkty přípravy kupónové privatizace	76
6.6	První vlna	77
6.6.1	Poptávková strana první vlny	77
6.6.2	Členění vlny kupónové privatizace.	78
6.6.3	Komise pro stanovení kurzů	80

6.6.4	Nabídková strana první vlny	81
6.6.5	Zahájení registrace a desatero	82
6.6.6	Krise vyvolaná koncepčně chybným harmonogramem	82
6.6.7	Krizi z harmonogramu musela řešit vláda České republiky	83
6.6.8	O řešení krize z harmonogramu se ve vládě České republiky hlasovalo	87
6.6.9	Příprava na nabídkové straně mohla pokračovat	87
6.6.10	Konečná nabídka pro první vlnu kupónové privatizace	88
6.6.11	Kupónová privatizace a dělení federace	89
6.6.12	První test liberálních postojů a zažehnaná krize	90
6.7	Druhá vlna	91
6.7.1	Nový hráč ve druhé vlně – Pozemkový fond ČR	93
6.7.2	Strategie Komise pro stanovení kurzů ve druhé vlně	94
6.8	Kupónová privatizace a státní rozpočet.	94
7.	Ministerstvo privatizace a Fond národního majetku byly „siamskými dvojčaty“	95
7.1	Vlastnická role připadla Fondu národního majetku neplánovaně	97
7.2	Typické problémy, které vznikaly v souvislosti s činností Fondu národního majetku.	98
7.2.1	FNM dostával ke schváleným privatizačním projektům řadu připomínek a stížností	98
7.2.2	FNM musel založit speciální Diferenční investiční fond, a. s. (DIF)	98
7.2.3	FNM musel udržovat tzv. zbytkové podniky.	99
7.2.4	Zakladatelé špatně plnili svou funkci správce majetku státu	100
7.2.5	O podmínkách prodeje majetku státu zprvu vyjednávali samozvaní majitelé	100
7.2.6	Zpočátku nebylo na FNM jasné, co je to schválený privatizační projekt	101
7.2.7	Kupní (tržní) cena byla nutně proměnlivá	101
7.2.8	V privatizačních projektech byly chyby ve výpisu z evidence nemovitostí	102
7.2.9	FNM potřeboval spolupráci notářů, ti však byli zpočátku státní	102
7.3	Fond národního majetku se postupně stával druhým státním rozpočtem	102
7.4	Ručení Fondu národního majetku – katastrofální paragraf zákona	105
7.5	Efektivnost Fondu národního majetku začala po roce 1998 prudce klesat.	105
7.6	Kupónová privatizace byla dominantní, nikoli však jedinou metodou velké privatizace	107
8.	Investiční privatizační fondy v kupónové privatizaci	110
8.1	Důvody pro vpuštění investičních privatizačních fondů do kupónové privatizace.	110

8.2	Geneze legislativy investičních privatizačních fondů	112
8.2.1	Provizorní režim podle materiálu slovenského ministerstva privatizace	113
8.2.2	Provizorní režim se protahuje	114
8.3	Znepokojené prezidium Fondu národního majetku a znepokojená vláda České republiky	116
8.4	Ďábel skrytý v detailu	119
8.5	Ďábel nebyl zcela neznámý	120
8.6	Ďáblovo vítězství	121
8.7	Asi jedna třetina DIKů, kteří investovali své body do investičních privatizačních fondů, byla po skončení kupónové privatizace okradena .	122
8.8	Způsoby vykrádání investičních privatizačních fondů byly velmi vynalézavé	126
8.8.1	Smluvní pokuty	126
8.8.2	Nezaplacená kupní cena akcií	126
8.8.3	Mnohaletá splatnost kupní ceny	127
8.8.4	Nevýhodná cena	127
8.8.5	Antedatování smluv	127
8.8.6	Fakturace fiktivních služeb	127
8.8.7	Půjčování cenných papírů	128
8.8.8	Osoby ovládající investiční fond (společnost) zakládají běžnou akciovou společnost	128
8.8.9	Obchodník s cennými papíry jako spřízněná strana	128
9.	Nastal čas dát český kapitálový trh do pořádku	130
Tabulka č. 1	133
	Rozpočet FNM a efektivnost jeho použití měřená ukončováním privatizačních projektů	
Tabulka č. 2	134
	Seznam podniků, které privatizovala do rukou zahraničních investorů česká vláda v období od srpna 1991 do června 1992	
Příloha č. 1	136
	Privatizace: proč, jak a proč tak a ne jinak	
Literatura	142